

SAMOBORSKI LIST

Glasiilo za promicanje lokalnih interesa.

God. V.

Broj 23.

„Samoborski list“ izlazi svake nedjelje u 8 sati ujutro. PRETPLATA na četvrt godine iznosi za domaće pretplatnike K 1-70, za vanjske s poštarinom K 2, za inozemstvo K 2-25. Na pò i na cijelu godinu razmjerno više. Pojedini broj stoji 16 filira. Uprava i uredništvo nalazi se na trgu Leop. Saliv. br. 20.

U Samoboru
5. lipnja 1910.

UGLASE prima uprava, a plaća se za petiti redak u redakcionom dijelu 20 fil. u oglasnom 10 fil. Za oglašje, koji se više puta uvrćuju, daje se znatan popust. Novci se šalju upravi, a rukopisi uredništvu „Samob. lista“. Neplaćena se pisma ne primaju. Rukopisi se ne vraćaju.

Naši sajmovi.

U jednoj od svojih sjednica stvorilo je sadašnje trg. zastupstvo zaključak, da se nadležne oblasti zamole za pet novih sajmovova tako, te bi naša općina imala u svem 12 godišnjih sajmovova. Prigodom rasprave o tom predmetu čulo se ozbiljnih i neosamljenih glasova: da bi novi sajmovi bili suvišni, jer se ni ovi koje već imamo, ne pohađaju u onoj mjeri, kako bi to bilo za nas poželjno, a naša okolica da i onako obiluje sajmovima.

Izbila su dakle dva posve oprečna stajališta, a mi, vazda pripralni da poslužimo interesima našeg lijepog Samobora, želimo oba stajališta zastupstva svesti u neki sklad sa faktičnim interesima te zbiljskim prilikama našeg mjesta. S ovim važnim pitanjem valja upoznati i naše šire građanstvo, e da si i ono u tom predmetu stvori svoje mišljenje, prema kojem će biti zvano, da podupre jedno ili drugo stajalište.

Svatko zna, da su sajmovi znamenita poluga u pridizanju blagostanja nesamo po jedinog mjesta i kraja, već i čitavog jednog naroda, što više države. Vidimo stoga, da se već od drevnih vremena pojedina mjesta i krajevi upravo natječu, da zadobiju što više sajmovova, znademo, da je baš u novije i najnovije vrijeme nastala upravo jagma za sticanje prava održavanja sajmovova, kao i to da prva evropska centra kao London, Paris, Berlin, Beč, imadu upravo kolosalne sajmove. Sve te gradove nuka na to materijalna probit, koju dobijaju od sajmovova.

Ali nije jedino materijalno blagostanje što ga sajmovi donose. Što više oni djeluju i poučno na žiteljstvo, te dižu u njega volju za rad i za napredak. Ta zar su sajmovi sa raznim domaćim životinjama što drugo, negoli su u današnje moderno doba izložbe, gdje se ljudi natječu, da pokažu, što imadu najljepšeg i najboljeg? Kako velike svjetske izložbe pokazuju stupanj, do kojeg je neka država napredovala na industrijalnom agrarnom ili kojem drugom polju, tako imadu biti sajmovi vjerna slika marvogojstva u onom kraju, gdje se održavaju. Ako su ti sajmovi slabi, znak je to u prvoj liniji, da ne udovoljavaju gledom na kakvoću robe, naime, da je marvogojstvo u dotičnom kraju ra slabim nogama. Čim žiteljstvo samo upozna tu slabu stranu prihvatit će se bezuvjetno posla da gojidbu svoje stoke udesi tako, kako će mu što veću dobit odbacivati. Vlastito upoznanje našeg će seljaka, koji je do kosti još konzervativan, prije potaknuti na neki ozbiljan

posao, negoli najbolje i najiskrenije pouke, koje dolaze „odzgora“. Uvažimo li ove okolnosti, valja samo odobriti zaključak, da se u Samoboru podigne broj sajmovova.

Ali mi se s druge strane ne možemo oteti ni bojazni, da bi mogli dobiti pravo oni naši zastupnici, koji ostaše u manjini, jer bijahu mišljenja, da bi novi sajmovi bili suvišni, jer općini ne bi ništa koristili.

Razumijemo posve dobro ovo pesimističko raspoloženje naše manjine u zastupstvu te žalibože imademo izobilju iskustva, da je mnogom našem neuspjehu krivo nedostajanje energije rada i prirodjena naša bezbrižnost. U ovom konkretnom slučaju ipak ćemo za sad istaći samo ovo:

Jedva se daje i zamisliti zgodnijeg mjestu, da se sajmovi razvijaju intenzivnije negoli je baš naš Samobor. Samobor leži tik na granici onih zemalja koje moraju svoju potrebu na domaćim životinjama podmirivati kod nas, Kranjske i Štajerske, jer te zemlje na domaćim životinjama nisu produktivne; eno vam glavni grad Zagreb, koji jedva u dalekoj okolini nalazi dovoljno robe, da namiri svoje ogromne potrebe. Eno Vam Zagorje, koje je uslijed svoje prenapučenosti upućeno na trgovinu sa domaćim životinjama, da se kako tako prehrani. Sve su to tako važni i moćni faktori, koji mogu sajmove a Samoboru podići do neslućene veličine, budemo li znati naš zgodan položaj u našu korist iscrpiti, nadje li se ljudi na djelu i na trudu. A zar ih se zaista ne bi našlo, gdje se radi o podizanju gospodarske snage naših općinara i financijalnim probicima naše općine?!

O načinu, kako da nove sajmove u Samoboru, ako ih dobijemo, pridignemo na taki stepen, da ćemo imati od njih željene koristi, progovorit ćemo u jednom od idućih brojeva.

K.

Škola u Brdjanima i Kotarima.

Razveselila me vijest, da se moj prijedlog, stavljen pred više godina u zagreb. županijskoj skupštini ozbiljno pretresa, kako bi se naime „Pod-Smerovišćem“ za one brdjane otvorila škola. Tim bi se zbilja odstranila nepravda one sirotinje, koja kroz decenije za škole prinosi, premda njezina djeca ne polaze radi daljine i brdina nijednu od sadašnjih škola. Tamo bi brdžani triju župa lako uskolali svoju djecu, jer bi im bila samo četvrt do 3 četvrt sata udaljena.

Koliko me ta vijest razveselila, toliko me ožalostila druga vijest, što se kani ukinuti škola u Kotarima.

Rodom blizu Kotara pratio sam od djetinjstva razvitak te škole. Poznato mi je koliko troška, brige i muke ulagao blage uspomene tamošnji župnik pok. Miladin. Preko 10 godina sam je školu u župnom stanu besplatno držao, pače o svojem trošku i sva učila nabavljao. Kada su više oblasti tu njegovu privatnu školu proglasile javnom, opet ga mnogo truda i troška stajalo, dok je dobio od vis. vlade potpore za gradnju nove škole u tom mjestu. Vis. vlada, uvidivši potrebu škole i mar toga vrijednoga župnika, nesamo da je do K 6000 za tu školu pokionila, već je i ovog vrijednog trudbenika predložila na odlikovanje, te je on zbilja po Nj. Veličanstvu visoko odlikovan „zlatnim krstom sa krunom“.

Sada, kad je škola teškom mukom gore podignuta i kada je novac tu za gradnju škol. zgrade, hoće se ta škola jednostavno ukinuti. Držim, da bi to bila i velika nepravda za tamošnje brdjane, kojima se kani darovani novac sa školom oteti. Kuda će tada oni u školu? — Terihajima je do sv. Martina 2 sata, Kotarcima, Bakovčanima, Manjevašćanima pa i Prekršćanima škola je tako rekavši u mjestu, dok je u Rude i Pješivicu predaleko i nepristupačno.

Zato u ime nezaboravne uspomene na mojeg blagopokojnog bivšeg susjeda i dobročinitelja, župnika Miladina, i onog mojeg bivšeg susjedskog žiteljstva zakinjem i molim sadanjeg g. župnika u Kotarima neka svom dušom poradi, da spasi djelo svojeg pokojnog predšasnika, gg. kot. predstojnika i tamošnjeg arcidjakona, da spriječe ovu nakanu uknuća škole u Kotarima. Neka oblasti ne zaborave, da je tu takodjer centrum za one brdjane triju župa.

Po mojem skromnom mnijenju najpotrebnije bilo bi za sada u samoborskom kotaru:

1. Graditi školu za Gorane pod „Smerovišćem“.
2. Kotarsku pustiti u „status quo“.
3. Kada bi se proširila rudarska za Cerje i neuškolanu rudarsku djecu, tad kotarsku ne napustiti, već ostaviti u župnom stanu za preostala ondje sela i predati je tamošnjem župniku.

Ne može li sadanji g. župnik radi narušena zdravlja škole obavljati, neka g. podarciajakon ishodi, da g. župnik dobi po svoje zdravlje ugodniju i bolju župu, kakovu žujem, i želi, a u Kotare neka bi se namjestio mlad i zdrav čovjek, koji bi župom i školom upravljao.

4. Nakon toga tekar podizate bi po mogućnosti druge škole po kotaru.

U Cirkveni dne 30. svib. 1910.

Stj. Mrakužić

Donosimo rado članak nednog prijatelja, a pripralni su mjesta i drugim prijedlozima, k zatim, da se ova školska pita što veću korist pučanstva. Ure-

Domaće vijesti.

Inspiciranje škole. Žup. školski nadzornik gosp. Mihovil Švaco inspicirao je u ponedjeljak i utorak ovdajnu pučku i stručnu žensku školu. Nad lijepim napretkom obiju škola izrazio je svoje osobito zadovoljstvo.

Osobna vijest. Ove sezone dolazi u Samobor na ljetovanje preuzv. gosp. Stjepan pl. Kovačević ministar za Hrvatsku i s. sa gospodjom. Stanovat će u kući g. Ivana Levičara u Gajevoj ulici, a proboraviti u Samoboru 3 mjeseca.

Odvjetnički ispit položio je s vrlo dobrim uspjehom gosp. Dr. Ljudevit Scholtz, odvjetnički perovodja. Našemu prijatelju srdačno čestitamo.

Premještenje. Gosp. Dušan Helbet, prislusnik kod kotarskoga suda I. u Zagrebu premješten je kotarskomu sudu u Samoboru.

Imenovanje. Gosp. Mato Malinar, svršeni pravnik, imenovan je pravnim vježbenikom za kotarski sud u Samoboru.

Dar. Gđa Helena pl. Orešković darovala je za siromašnu mladež Samoborske škole K 570., sabranih za naumijenu a i ne održanu djačku predstavu. Na tom daru najljepše zahvaljuje u ime siromašne školske djece ravnateljstvo škole.

Promjene u učiteljstvu. Gosp. Stj. Šimec ravn. učitelj, premješten je iz Stare Gradiške u Novigrad Podravski.

Blagdan Srca Isusova proslavljen je 3. o. mj. u župnoj crkvi, gdje je odslužio svečanu misu župnik g. Forko uz asistenciju domaćih kapelana, gg. F. Forka ml. i J. Rogoza. — Prigodnu je propovijed izrekao g. F. S. Forko. Poslije mise bila je procesija oko trga, kod koje su učestvovali sve ovopodručne škole. Taj dan bio je školski praznik.

Školska izložba. Učiteljsko društvo za grad Zagreb i okolina priredit će u mj. rujnu veliku školsku izložbu u Zagrebu. Izložiti će se pismene i crtarske radnje učenika ručni radovi, te raznovrsna učila iz škola, koje spadaju u područje rečenoga društva. i naša samoborska škola sudjelovat sa znatnim brojem izložaka na ovoj izložbi. Kako se iziažu i razni radovi (igračke), koje si učenici sami običavaju izradjivati, to će naša škola prijaviti i veliki množinu ovakih izložaka, jer ima od davnine u n aše djece mnogo smisla i spretnosti za izradbu rečenih predmeta. Proizvodi djece važni su za proučavanje njihove duše, a radi toga je i izložbeni odbor stavio u svoj program i izložbu rečenih predmeta. Mi ćemo se u svoje vrijeme opširnije vratiti na ovu izložbu, naročito na izložke naše školske mladeži.

Evangelika škola na izletu. Oko 50 učenika i učenica evangelika škole u Zagrebu učinilo je pod vodstvom svojih učitelja izlet u Samobor na 3. o. mj. Izletnici su došli prijepodnevnim vlakom, razgledali si mjesto i obližnja šetališta, te su se vlakom u 8 sati povratili u Zagreb. Na objedu su bili u hotelu „Pension“. S izletnicima su bili učitelji gg. S. Schuracher, G. Schneider, G. Černik i Hermina Laškarni.

Pitomci plemićkog konvikta u Samoboru. 28. svibnja stiglo je u Samobor 58 pitomaca kr. plemićkog konvikta u Zagrebu pod vodstvom gg. ravnatelja tog zavoda gra. Rudolfa Vímpera i podravnatelja Franje La smana. S njima dodjohše također zavodski prefekti i konkpetitori te nekolicina profesora kr. velike gimnazije gornjogradske.

Izletnici stigoše posebnim vlakom u 6 sati 52 časa ujutro u Samobor, odakle su, nakon kratkog odmora, pošli preko Stražnika i Jelenščaka na Breganu. Ovdje su razgledali I. hrv. tvornicu štapova baruna Allnocha, zajutarkovali i krenuli preko Jesenica u Mokrice. Tu ih je dočekao šumar g. Prey, te im pokazao gradsko dvorište i perivoj. — Poslije objeda prevezli su se na splavi preko Save, te pošli u Brdovec, gdje su bili pogoščeni od tamošnjeg župnika g.

Matije Penića, a navečer se povratilo južnom željeznicom u Zagreb.

Samobor je učinio sa svojim prirodnim krasotama na izletnike najljepši dojam. Osobito su im se sviđjali prekrasni vidici sa Stražnika, a i divna šetališta na Stražniku zadivila su ih. Starodrevni grad Mokrice oduševio je svojom romantičnošću mlade izletnike, koji se nijesu mogli dosta nadičiti njegovim krasotama. Kako medju putnicima imace nesamo Hrvata iz svih krajeva naše domovine, nego i nekoliko Francuza, Engleza, Španjolaca, Talijana, pače i Američana to će ovi raznijeti glas o ljepotama našeg ubavog trgovišta i okoline daleko preko granica naše domovine.

Vrijeme je bilo lijepo sve do 2 sata poslije podne, kadno se je spustila gusta kiša, koja je izletnike pratila od Jesenica pa sve do Brdovca.

Izletnicima je bio vodičem gosp. stud. jur. Vlatko Presečki.

Koncert vojne glazbe 70 pješačke pukovnije bit će danas poslije podne u 4 sata u Hotelu Pension.

Samoborska željeznica. Danom 1. lipnja stavljen je motorni voz prema voznom redu u promet. Vozni red doliva se na želju u postajama besplatno.

Motorvlak iz Samobora u Zagreb kreće u 7 sati 32 časa ujutro, a iz Zagreba u Samobor u 5 sati poslije podne. Prvi polazi svaki dan, a potonji vlak izostaje jedino nedjeljom i blagdanom.

Ovo su sasna na mjestu vlakovi, a dosadašnja praksa pokazuje, da ih općinstvo vrlo rado upotrebljava.

Vjenčanje. Gosp. Vjekoslav Sirovica, krojački obrtnik u Samoboru vjenčao se ovdje u ponedjeljak s gospodjom Lizičkom Grgas, kćerkom našeg sugrađana i mlinara g. Vjekoslava Grgasa. — U crkvi je poslije vjenčanja otpjevalo pjev. društvo „Jeka“ u čast mladencima jednu pjesmu, jer je mladoženja član „Jeka“. — Mladomu paru srdačno čestitamo.

Zabava Pučke čitaonice. Danas poslije podne u 4 sata priredjuje Pučka čitaonica za svoje članove zabavu u Annaperivoju.

Superkolaudacija škole u Farkaševcu. Natpohvalba ove školske zgrade ovršena je u ponedjeljak, 30. svibnja. U povjerenstvu su bili gg. kot. predstojnik M. Ključec, žup. tehnički izjestitelj C. Seyfert i kot. inž. Baldauf. Osim nekih malenkosti pronađene su mane na tavanu u tomu, što je poduzetnik upotrebio daske u debljini 3 četvrtine cola umjesto daski od 1 coli, kako je to bilo troškovnikom propisano. Dalje je nasip od ilovače na tavanu pretanak, pa je poduzetniku naloženo, da ove mane odstrani, što je obrekao i odmah učiniti izjavivši, da će taj pogrešni nasip zamijeniti novim od betona.

Zdravstveno stanje u Samoboru bijaše mjeseca svibnja veoma povoljno. U kotaru samoborskom i to u općini Sv. Martin pojavio se je kašalj hripavac epidemički. U mjesecu svibnju obavijeno je cijepjenje u većini cjepnih kotara s dobrim uspjehom. U samom Samoboru primile su se kozice svoj cijepjenoj maloj djeci. Kako su nastali lijepi topli ljetni dani, to je već počela lječilišna sezona, pak je vidjeti po ulicama našeg trgovišta već više stranaca, koji traže odmor u svježem uzduhu i našem lječilištu, te uopće u našem ubavom Samoboru. Tim gostima mora da idemo svi na ruku i nikada ne valja s metnuti s dnevnog reda u svim našim nastojanjima spoznaju, da je promet strancima u Samoboru životno naše pitanje. Dr. K.

Ljetovišni i lječilišni gosti. Današnjim danom započeli smo za ovu sezonu donositi popis ljetovišnih i lječilišnih gosti. Ovo će biti nesamo od interesa za naše građanstvo koje će na taj način doznavaš za goste što pohađaju naše mjesto i traže u njemu oporavka i zdravlja, nego će biti i od važnosti, da se mogne ustanoviti tačan broj gosti, te isporučiti uspjelost jedne sezone

s drugom prema broju stranaca. Dakako de je tu u prvom redu zvano redarstvo, da vodi točnu evidenciju gostiju. Svake sa godine doduše apeluje na stanodavce, da prijavljuju strane, ali se dosele nije mogla općina pohvaliti s osobitom točnošću ovih prijava i to sve poradi nehaja pojedinih stanodavaca. Kako nas se uvjerava, ove će godine općina podvostručiti svoje nastojanje da se redarstveni propisi o prijavljivanju stranaca beziznimno vrše. O tome ovisi onda i potpunost naših iskaza, što ćemo ih prema potrebi donositi svakih 8 ili 14 dana prema podacima, koje će nam staviti općina na raspolaganje.

Procjena šteta uslijed poplave obavljena je 31. pr. mj. po povjerenstvu trg. opć. koje ja sastojalo od gg. biljež. Stjep. Vukovića te zast. Gjure Jurčića i Franje Medveda kao procjenitelja.

Ovo je povjerenstvo ustanovilo žu području mjesta Samobora štete u iznosu od 6600 K

Najveću je štetu pretrpio vlastelin g. H. pl. Praunsperger, jer mu je voda kod tvornice gipsa razorila mlinske splavnice i brane, i uništila mnogo mt. centi izradjenog gypsa.

Nadalje je veću štetu pretrpio sama mjesna općina, što joj je naplavljen park i oderane ceste, trgovi, pločnici i kolodvorska cesta.

Zatim je znatno oštećen mlin g. Štiglića, a konačno je veću štetu pretrpio Hydropatički zavod, jer mu je voda odnijela najljepše uređeni cvijetnak pred zavodom. Uz to je ustanovljeno je jošte 40 oštećenika, kojima je voda uništila vrtove zemljišta i stanove.

† Josip Žibrat, posebnik u Sv. Ani kraj Jaske, umro je ondje 30. svibnja u 68. godini života, a pokopan 1. o. mj. u Jastrebarskom. Pokojnik je rođeni Samoborac, a u Americi je proživio 18 godina. — Laka mu zemlja.

Oružne vježbe pričuvnikâ. Iz našeg kotara pozvano je na 21 dnevnu oružnu vježbu 25 pričuvnika, koji pripadaju domobranstvu. Od toga su dvojica pripadnici samoborske općine. Pričuvnici imadu pridoći 24. srpnja. Možebitne molbenice za odgodu oružne vježbe imadu se predati 14 dana prije početka vježbe putem nadležne političke oblasti. Neposredno prispjele molbe pukovnji ne će se uvažiti. Pozivnice novog sadržaja daju momčadi pravo na besplatnu vožnju željeznicom.

Naše ure. Pišu nam iz građanstva: Već je bilo u Vašem cijen. listu govora, kako je skrajaja nužda, da se popravi ura kod Sv. Mihajla, koja već 5 godina sniva san pravednika. Ali se nažalost nitko ne miče da ovom zahtjevu zadovolji. Od nekog vremena ne ide ni samostanska ura, a župna je išla posljednjeg tjedna preko 15 minuta ranije negoli kolodvorska. Lijepo je od zvonara Štembergera da ima skrb, da putnici ne zakasne na željeznicu, ali 15 minuta je svakako nešto suviše i za ovu svrhu. Naša općina morala bi također nastojati, da nam budu barem one ure u redu, za koje ona plaća navijanje.

Koncert „Sloga“. Hrv. tip. pjevačko društvo „Sloga“ u Zagrebu priredilo je pr. nedjelje u Pensionu Samobor koncert. U prekrasnoj bašči restauracije otpjevalo je društvo i odigrali tamburaši mnogo vrlo uspješni točaka, koje je općinstvo nadarilo burnim pljeskom i odobravanjem. Na večer napunila se dvorana općinstvom za plea ali je zagrebačka „Sloga“ nenadano iščezla. Koncert je bio sa strane samoborskoga općinstva dobro posjećen, dok je iz Zagreba prispjelo dosta malo gostova.

Jadi Samoboraca u Zagrebu. Piše nam ugledni građanin: U petak na večer naručio sam Zagrebu fiaker za tri četvrti na osam k vlaku, koji polazi u 8 sati 3 m. u Samobor. Fiaker naravski nije došao i pet minuta poslije tri četvrti na osam nije mi drugo preostalo, nego da bježim na Jelačićev trg. Slučajno se tamo desila jedna je-

dina kola. Izgubio sam opet pet minuta. Preostalo dosle još 8 minuta do vlaka, što bi u normalnim prilikama bilo dosta. Fijaker se požurio, nu kad mi do željezničkog prolaza iz vojničke ceste u samoborsku cestu, ne mogoše fijaker dalje, baš u ovom samom uskom tunelu ispod željezničkog viadukta zagrezla dvoja teška formanska kola u debelo nasutom šljuncu i nikud dalje. Falile su još tri minute. Dakako da sam morao skočiti s kola i u galopu bježati na kolodvor.

Prvi uvjet razvitka nekoga grada u svakom pogledu jesu uređene komunikacije; no Zagreb stoji u tom pogledu ispod nivoa najmanjih zapadnoevropskih gradova. Neki Berlinac križao se ovih dana od čuda, kako se može jedan kolodvor, makar i vicinalne željeznice jednostavno isključiti iz sveze gradskoga prometa.

I u tom pogledu, čeka zagrebačkoga načelnika g. Holjca velika zadaća. Nadam se, da se ništa ne će bojati, što zagrepčani dolaze u Samobor „piti vino“. Više bi se bilo bojati, kad bi samoborci prestali sa Zagrebom trgovati, što bi se pod ovakim prometnim prilikama lahko moglo dogoditi.

† **Barica Tonšetić**, umrla je u 17. godini mladjanog života u srijedu, te je u petak pokopana na ovdašnjem župnom groblju. Laka joj zemlja.

Posjekli mu lozu. Seljaku u Stanindolu Miki Levaku posječeno je od nečije zlobne ruke više komada loze u vinogradu „Bijeli put“. — Najviše sumnje s ovog čina pada na Alojza Levaka, pa je stoga prijavljen kr. kot. sudu.

Ubili tuđe pseto. Seljak Mika Radovanić iz Bregane prijavio je, da mu je u noći od 25. na 26. svibnja ustrijeljen zlobnom rukom njegov kućni t. z. ovčarski pas, kojeg on cijeni na 50 K. Oružnička ophoda izvidila je, da su rečeno pseto ustrijelili dogovorno seljaci Stjepan Radovanić Martin Ocvirak i Ignac Šestak. Podnesena je prijava protiv sve trojice ovdašnjem kotarskom sudu.

Istraživanje kruha. Agrikultno-kemijski zavod u Križevcima proučit će prema intencijama zem. vlade kemijski sastav i hranivu vrijednost raznih vrsta kruha, kakvim se hrani seljak u Hrvatskoj i Slavoniji. U našem kotaru bit će uzeta tri uzorka hljeba i to iz tri različita po mogućnosti što udaljenija mjesta. Brašno kruha, što će se odaslati na proučavanje, ima biti domaće a kruh, kakav obično pučanstvo peče; dakle ne iznimno dobar ili iznimno zao.

Ukradeno mu 100 K. Već smo javili da je Maksu Freslu, razvazaču peciva, ukradeno iz kola na cesti u Rakitju pred krčmom Jelene Perić 100 K. Onda je pala sumnja na neku ženu, ali joj se nije mogla krivnja dokazati. Izvidi se dalje nastavlja, te su oružnici pretražili stanove nekih sumnjivaca, ali dosada također bez pozitivna rezultata. Tom su prilikom kod sumnjivca Ivana Krajačića u Bestovju pronašli dvocjevku pištolju, koju su mu oduzeli, ma da se Krajačić branio, da je imade za kućnu odbranu.

Prijatelji tuđe živadi. Na štetu Janice Brković i Gašpara Gjurdjeka u Orešju ukradeno je u noći iz otvorenog kokosinjaka više komada živadi u vrijednosti od 27 K. Oružnici su pronašli počinitelje u seljacima Andriji Gjurdjeku i Miji Kariji iz istog sela.

Umrli u Samoboru od 29. svibnja do 5. lipnja:

Barica Tonšetić, kći krojača 17 god., Samostanska ulica br. 19, od tuberkuloze pluća.

DOPISI.

Sv. Nedelja, 28. svibnja.

Prošavšeg četvrtika, na blagdan Tijelova bio je oproštaj župljana s mjesnim ravnajućim učiteljem gosp. Ljudevitom Kra-

jačićem, koji je premješten u Turan, koji spada pod grad Karlovac. Iz rane sv. mise, koju je on svirao, dočekao ga je narod pred župnom crkvom, a mjesni starješina Novačić pozdravio ga je zanosnim govorom, u kojem je istaknuo veliki uspjeh, koji je on u kratko vrijeme postigao kako u školi pogledom na red i obuku, tako i crkvi pogledom na krano pjevanje s pjevačkim zborom. Ujedno mu se je u ime naroda zahvalio na svim njegovim žrtava, koje je on za ovu župu uložio, te mu zaželio svako dobro na njegovom novom mjestu. Kod poldanice sv. mise spomenuo je mjesni župnik g. Vjekoslav Miljan u svom govoru lijepim riječima njegove zasluge za školu i crkvu, dok se je mjesni općinski školski odbor s njime svečano oprostio, izrazivši mu priznanje i zahvalu na njegovom uzornom djelovanju.

Prekasno stiglo za prošli broj. Ured.

Uspomeni

svoga druga Stanka Vraza prigodom stoljetnice njegova rođendana*).

Imam cvijeće još pobilježeno,
Štono si ga pjesnik ubrat čezno
A ja mladji drug tvoj još sam nezno,
Gdje to cvijeće raste zaklonjeno.

Al sam znao, komu ćeš ga dati,
Tko li će se tim ponosit darom,
I zalijevat velikim ga marom,
Uz mirisnu tja i zaplakati.

I jer Moslem ružu djulom zove,
Stog i Vraz je pjesme dragoj namah
Krstio si sam djula bijama,
Mirisom si najljepšim da slove.

Te su ruže cvale, mirisale,
Na njedrima mlade Samoborke,
Uzdiseji sladjanje i gorke
Kako kada tiho poticala.

Al bogatš Vraz nam pjesmicama
Bje siroma zavredom, imetkom,
Nevoljice prečestim si petkom:
Kastrgao s dragom san pjesama.

I u ruci sa djujabijama
Stajah ja na grobu opjevane,
Tudje žene, al nezavidjene,
Zlom joj samo kobi znane nama.

I tim znanac i drug davni, davni,
Spominjem ti harnost domu, rodu,
Mar i ljubav svetu za slobodu,
Pjesama ti sbilja uspjeh slavi!

Ivan Trnski

* Donosimo ovu pjesmu našeg ovjenčanog pjesnika i starine, koju je on spjevao prigodom Vrazove proslave u Osijeku i u kojoj se dotiče naše Samoborke - Ljubice Cantilijeve i njezina groba.

PROSVJETA.

Primili smo:

Uspomeni Stanka Vraza. Uredio Fr. Rudolf Magjer. Ovo je izvanredno izdanje „kluba hrv. književnika“ u Osijeku. Cijena mu je 20 fil, a svrha mu da popularizira uspomeni Stanka Vraza prigodom stoljetnice njegova rođenja. Ovoj namjeni knjižica će posve lijepo odgovoriti.

Gospodarstvo.

Kako se njeguje od tuče ozlijeđeni tra.

U posljednje doba učestale su nesreće od tuče, koje najveću štetu počinjaju u vinogradima. Budući da ne znamo, ne će li i nas ova nesreća snaći, dobro je zabilježiti, kako se mora postupati s trsom poslije ovake nesreće. Profesor Zweifler u Gracu napisao je o tome vrlo poučan članak, koji po mogućnosti ovdje iscrpivo donosimo.

Evo njegova naputka o tome:

1. Uzmimo slučaj, da nas nesreća zače u svibnju i do polovine lipnja. Ako je tuča bila gusta i drobna, to se poznadu udarci na mladicama i lišće biva probušeno. Trs se popravlja sam po sebi. Poslije takove nesreće mora se to odmah sa galicom štrcati. Ako su lišće i mladice tako potučene, da ostaju samo gole mladice, ta valja trs podvrći ponovom rezanju do najdonjih dvaju oka, što se može lako učiniti jednim ostrim nožem. Tako rezane mladice istjerat će ponovo, a mladje, koje do jeseni dozrije, postat će sposobno, da buduće godine, donese plod. Sam čokot će u tom slučaju također istjerati, no mora se očistiti u slučaju prebujnog tjeranja, da gornje rezane mladice više hrane imaju. U slučaju, da trs tjera prepolagano ili je lišće kržljivo, to se preporučuje gnojenje čilskom salpetrom ili običnom rijetkom gnojnicom, koja se samo oko trsa polije.

Mlado istjerano lišće valja odmah galicom štrcati, a u potrebi i osumporiti, da se uzdrži zdravo i očuva od bolesti.

2. Ako tuča potuče od polovine lipnja do svršetka srpnja, to obično strada gornji i nježniji dio trsa, dok je donji već u to doba tako jak, da odoli udarcima. U tom slučaju valja opet trs pošpricati, da se za ozlijeđeni dio ne zahvati peronospora. Poslije tuče u to doba, istjeraju obično ona oka na zelenoj mladici, koja bi tjerala tek buduće godine i na kojoj iziaste grozd t. z. „Martinsčica“, koja ne dozrijeva. No ovo se kod obrezavanja gornjeg dijela trsa odstrani, jer i onako nikake koristi ne donosi. Ponovo gnojenje u tom slučaju, više bi škodilo, nego doneslo koristi, jer bi tjeranje mladica predugo trajalo i ne bi prije zime dozreti moglo. Ponovo štrcanje mladog lišća veoma je nužno za njihovo razvijanje.

3. Ako nesreća zadesi u kolovozu ili kasnije, to je za sam trs, pogibao mnogo manja, jer je trs već dosta jak, a ozlijeđe se obično do zime zarastu. Trpi samo gornji dio trsa, koji se i onako reže, dok zimska oka u to doba već ne će tjerati. Jednaku štetu trpi i nezaklonjeno grozdje, stoga se preporučuje, da se trs što kasnije „štuca“ ili gornji dio obrezuje, jer je to donekle zaštita grozdju od tuče. Najbolje je ostaviti trs do polovine kolovoza, a tek onda gornji dio oštucati ili odrezati.

Špricanje je u ovom slučaju veoma potrebno, da se potučeno lišće održi i osuši. Bude li u kasnije doba trs još jače potučen, to će nakon toga istjerane mladice teško dozreti za zimu. Preporučuje se, da se trs sa što više zemlje ogrne, da se eventualna oka na najdonjem dijelu zaštite od zimske ozebi. Dobro je u tom slučaju zimsko ili proljetno gnojenje, da bude što više hrane.

Toliko prof. Zweifler o tome. To je mnogo rada i troška pa ako imade nesumnjiva uspjeha, onda je i to bolje nego trs poslije nesreće prepustiti sudbini, jer onda ni buduća godina ne donosi nikakova ploda.

—č.

Ljetovišni i lječilišni gosti.

od 15. svibnja do 1. lipnja.

Angelus Antun, bankovni činovnik, Zagreb. — Belobrk Irena, udova c. i kr. majora, Zagreb. — Krnic Vinka, privatnica, Zagreb. — Izidor Kras, činovnik Hipotekarne banke, sa suprugom, 2 djece i služavkom, Zagreb. — Marković Danica, Osijek. — Mautner Josip, kr. pošt. i brz. oficijal, Zemun. — Merkadić Rafael, činovnik Eskomptne banke sa suprugom, Zagreb. — Smiljanić Stevo nadkonobar, Zagreb. — Vidaković Vinka, Strošinci. — Virinac Eva, Strošinci. — Vladisavljević Munika, Strošinci.

Prigodom mojeg odlaska u Brod, svim cijenj. znankama te prijateljima i znancima kličem srdačno s Bogom

Nikola Vranić

trg. pomoćnik.

Naučnika za brijački posao traži GJ. Žitković, Samobor.

Javna zahvala.

Svim prijateljima, znancima i rodbini, koji su miu našu keerku i sestru

Baricu Tonšetić

do hladnoga groba sproveli, nadalje gg. mladencima i gđicama djeverušama, koji su pokojnici svojim prisuđenom posljednju počast iskazali i njezin grob vjencima okitili, najljepša hvala.

Konačno lijepa hvala obitelji Sirovica, koja je pokojnici za vrijeme njene teške bolesti često u pripomoći bila, a nakon njezine smrti sve potrebe za odar i pogreb dragovoljno uredila.

Bila svima lijepa hvala a od Boga plaća.

Obitelj Tonšetić.

Rendez-vous Samoboraca u Zagrebu.

Svratište k „Lovačkom rogu.“

Noz i krasno uredjene sobe s električnom rasvjetom. Elegantna restauracija. Izvršna kuhinja, dobro vino i pivo, brza i točna posluga. Cijene umjerene.

M. Pilaj, svratištar.

Opće poznata Osječka MARIJINA MAST

rabi se uspješno protiv pioga, nadahle za učuvanje lica, za njegu ruku itd.

Cijene jesu:
1 veliki lončić K 1-
1 mali lončić K -70

Salje se punzecom i to najmanje 2 velika ili 3 mala lončića.

Ljekarna Majci Božjoj pomoćni.
Ivana Govorkovića,
OSJEK I., Slavonija.
U Samoboru se dobiva u ljekarnici M. KLEŠČIĆA.

Chinoferrin okrepiljujuće sredstvo za slabe i nemoćne, te bolesne na želudcu. Boca od pol litre K 2-40.

Dr. Milana Biščana **probavni prašak** za želudac. Cijena kutiji 1 K.

Samoborska vinovica za jačanje mišica i odstranjenja umornosti. Kod trganja i protiv glavobolji. — Cijena boci 1 K.

Balsam protiv kurjim očima Sigurno sredstvo. Cijena boci 1 K.

Švedske kapi. Staro i prokušano sredstvo proti bolesti želudca i pomanjkanju teka. Boci po 1 K i K 1-60.

Samoborske pilule za čišćenje. Kutija K 1-20.

Praška za zube sve vrsti. Najfinije kefice za zube. Parfuma i sapuna samo najfinije vrste. Razne medicinske specialitete i kirurškičke sprave. Mineralne vode uvijek svježe punjene dobivaju se u

Ijekarni Mirka Kleščića
u Samoboru.

5% u korist naše djece.

„Amur-Creme“

preporuča se kao najbolje i najfinije sjajno laštilo sadašnjosti za cipele (box-kalf i ševro) isto ne kvari kožu, ne oštećuje oboju, ne propusti nikakvu, daje najljepši sjaj, te čini obuću mekanom i trajnom.

Čuvajte se patvorina, koje kvare obuću. Tražite izričito „AMUR-CREME“ isto se dobiva u svim boljim trgovinama

Prvi hrvatski proizvođač sjajnog laštila

„AMUR-CREME“

J. URLI, Zagreb.

Dobiva se u Samoboru u trgovini kožom JANKA FILIPCA SIN.

Kurje oči

operiram najsavjesnije i na najmoderniji način sa svim oprezom i najboljim uspjehom. Cijene umjerene.

Alojs Feldman,
masseur Hydrop zavoda

Kuća sa vrtom prodaje se odmah. Uprizati kod Ivana Bašića Kambergova ulica br 35 Samobor.

5500

svjedodžbi od liječnika i privatn. potvrđuju, da

KAISER-ove

prsne karamele sa tri omorike najuspješn. odstranjuju

Kašelj

promuklost, sluzavost, katar i kašalj hripavac

Omot 20 i 40 fil., svežanj 60 fil.

Dobiva se kod **MIRKA KLEŠČIĆA** ljekarnika u Samoboru.

Ođlikovan: Krško 1902., Zagreb 1906.

Utemeljeno god. 1872.

Najstarija trgovina

mješovite robe na veliko i na malo

E. Presečki u Samoboru

preporučuje za nadošlu sezonu gg. vinogradarima i gospodarima svoj najveći izbor

peronospora štrcaljke

kompletne i sve k ovim pripadajuće dijelove posebno.

Puhaljke za sumpor

najsolidnije gradjene.

Noževe i gumije za cijepiti

Škare za vinograde i vočke.

Prave aussiške galice, sumpora I. vrste, dvostruko rafinovnog, rafje (like) bijele široke. Nadalje kosa, srpova i brusnih kamena najbolje vrste.

SAMOBORSKA TISKARA

I PAPIRNICI

SLAVKO ŠEK

SAMOBOR.

TRG NADVOJ. LEOPOLDA SALVATORA.

Preporuča se sl. p. n. općinstvu za točnu i solidnu izradbu svih tiskarskih radnja, a napose veleč. gg. svećenicima, župnim uredima, gg. učiteljima, kotarskim, općinskim i privatnim uredima, štedionicama, bankama, trgovcima, obrtnicima, gostioničarom itd. za izradbu tiskanica, listovnih papira, računa, omota, memoranda, opomena, posjetnica, zaručnih i vjenčanih karta, osmrtnica itd. itd.

Prodaja papira uz tvorničke cijene na malo i veliko.

Listovnog papira u omotima i u škatuljama, pripovijesnih, školskih i trgovačkih knjiga, koledara te tiso-risačeg materijala.

Cijene vrlo umjerene.